

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou ve věci

žalobce: T. K. Q., narozený X, státní příslušnost X (dále jen X), toho času
bytem X,
zastoupený: Mgr. Petr Václavek, advokát, se sídlem Opletalova
1417/25, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: Ředitelství služby cizinecké policie, IČ 000070664, se sídlem
Olšanská 2, 130 51 Praha 3,

v řízení o žalobě ze dne 16.8.2023 proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19.7.2023 č.j. CPR-
19234-2/ČJ-2023-930310-V223,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včasnou žalobou ze dne 16.8.2023 soudu doručenou prostřednictvím datové schránky téhož dne se žalobce domáhal přezkoumání napadeného rozhodnutí žalovaného ze dne 19.7.2023 č.j. CPR-19234-2/ČJ-2023-930310-V223, jehož kopie byla připojena a jímž bylo rozhodnuto o odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Karlovarského kraje, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a

eskort (dále jen **správní orgán I. stupně**), vydanému pod č. j. KRPK-37372-58/ČJ-2022-190022 dne 16.2.2023, kterým mu byla uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie (dále jen **EU**) podle ustanovení § 50a odst. 2 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) ve smyslu ustanovení § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb. správní řád v platném znění (dále jen **zákon č. 500/2004 Sb. či správní řád**) tak, že **část výroku se mění takto:** text „Současně se podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie ve lhůtě do 60 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“ **se nahrazuje textem:** „Podle § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců, se cizinci stanovuje doba k vycestování z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.“ Ve zbylé části, se podle ustanovení § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzuje.

2. V **žalobě** žalobce nejprve uvedl, že napadené rozhodnutí, rozhodnutí správního orgánu I. stupně a řízení jejich vydání předcházející je zatíženo vadou nezákonnosti, jelikož správní orgán I. stupně i žalovaný v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména nezjistily všechny skutečnosti svědčící ve prospěch žalobce, na něž z vlastní iniciativy poukazoval, ačkoliv měly tyto skutečnosti podstatný vliv na vedené řízení a výsledné rozhodnutí. Konkrétně se správní orgány nezabývaly tím, zda již syn žalobce učinil prohlášení o nabytí státního občanství České republiky (dále jen **ČR**), případně jej nabyl, či nikoliv. Tato okolnost pak měla vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, jelikož správní orgány nemohly posoudit, zda žalobce v mezidobí nenabyl právní postavení rodinného příslušníka občana EU a zda se tak na projednávanou věc neuplatní Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen **Směrnice** či **pobytová Směrnice**).

Nezákonnost napadeného rozhodnutí spatřuje žalobce v tom, že dle jeho názoru žalovaný vychází z nesprávného výkladu čl. IV odst. 1 části druhé zákona č. 173/2023 Sb., kterým se mění zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále rovněž jako **novela zákona o pobytu cizinců** či **zákon č. 173/2023 Sb.**). Interpretaci přechodného ustanovení zákona č. 173/2023 Sb. žalovaným považuje žalobce za rozpornou s principem zákazu reformace in peius vyjádřeným v § 90 odst. 3 správního řádu, ale rovněž se zákazem překvapivých rozhodnutí, proti nimž se hlavní účastník správního řízení, jemuž je ukládána povinnost, nemůže odvolat, ve smyslu § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu. Správní orgány neprovedly test proporcionality zásahu do základního práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života zaručeného v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, respektive jeho provedení se v odůvodnění svých rozhodnutí vyhýbají paušální argumentací mírností uloženého správního opatření v podobě povinnosti opustit území členských států EU a vlastním zaviněním žalobce ve vztahu ke všem následkům spáchané trestné činnosti, včetně újmy na jeho právu na respektování soukromého a rodinného života. Argumentaci žalovaného považuje žalobce za nesprávnou, přičítá se podstatě posuzování přiměřenosti zásahu do základních práv a svobod, k jejichž dodržování se ČR zavázala na mezinárodní úrovni. Závěrem navrhl žalobce, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil

žalovanému správnímu orgánu k dalšímu řízení a zároveň žádal o přiznání náhrady nákladů řízení.

3. **Žalobce společně s žalobou také žádal o přiznání odkladného účinku žalobě.** Jeho návrh byl zamítnut pravomocným usnesením zdejšího soudu ze dne 6.9.2023, č.j. 16 A 25/2023-35.

4. **Napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 19.7.2023 č.j. CPR-19234-2/ČJ-2023-930310-V223** bylo částečně změněno rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak jak již soud uvedl výše a ve zbylé části bylo rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrzeno.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí mimo jiné vyplývá, že správní orgán I. stupně uložil žalobci povinnost opustit území členských států EU a současně podle § 50a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen **zákon o pobytu cizinců**) mu stanovil dobu k opuštění území členských států EU nejpozději **do 60 dnů** ode dne nabytí právní moci rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Dne 6.3.2023 podal žalobce odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které doplnil o odůvodnění dne 27.3.2023. Žalovaný přezkoumal rozhodnutí správního orgánu I. stupně i průběh správního řízení a při svém rozhodování vycházel zejména z následujících podkladů: rozhodnutí o uložení povinnosti opustit území členských států EU vedené pod č.j. KRPK-37372-58/ČJ-2022-190022, ze dne 16.2.2023, odvolání žalobce proti uvedenému rozhodnutí podané dne 6.3.2023 a doplněné dne 27.3.2023, ostatní spisový materiál vedený pod uvedeným č.j. a výsledky lustrace v informačních systémech Policie ČR.

Žalovaný po posouzení spisového materiálu konstatoval, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění a zjištění skutkového stavu věci. Vytýkané protiprávní jednání žalobce bylo vymezeno zákonným způsobem, bylo správně definováno jako neoprávněný pobyt na území ČR naplňující podmínky pro vydání rozhodnutí dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť s ohledem na soukromé a rodinné vazby učinil správní orgán I. stupně závěr, že rozhodnutím o správním vyhoštění z území členských států EU by bylo nepřiměřeně zasaženo do rodinného a soukromého života žalobce. Doba k vycestování z území členských států EU byla stanovena v maximální možné délce, tj. 60 dnů, kterou umožňoval § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán I. stupně se zabýval rovněž otázkou přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU, přičemž dospěl k závěru, že rozhodnutí je přiměřené z hlediska dopadu na soukromý a rodinný život nejen žalobce, ale i ostatních rodinných příslušníků. Skutečnosti, ze kterých vycházel, mají oporu ve spisovém materiálu a své úvahy a závěry jednoznačně popsal na str. 3 až 5 v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu.

V případě námitky týkající se hrozící nenahraditelné újmy v rozsahu kritérií uvedených žalobcem žalovaný vyjádřil názor, že hrozící nenahraditelnou újmu nemůže napadené rozhodnutí způsobit, neboť této údajné újmě je žalobce vystaven od roku 2017, tedy ještě před zahájením předmětného řízení, kdy mu bylo dne 22.3.2017 pod č.j. MV-61749-4/SO-2017 vydáno rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu se stanovením lhůty 30 dnů k vycestování z území ČR. K údajné nenahraditelné újmě žalovaný uvedl, že právě skutečnosti, na které žalobce poukazuje, měl mít žalobce na zřeteli jako možné důsledky páchaní zvláště závažného trestného činu, tedy zejména možné zrušení pobytového oprávnění a ztrátu možnosti pobývat na území ČR společně se svou rodinou a podílet se na výchově syna. Dle názoru žalovaného je zcela absurdní dovolávat se u správního orgánu vymezení a zohlednění hrozící nenahraditelné újmy, když sám žalobce tyto aspekty nenahraditelné újmy zcela ignoroval, a nad rodinným životem upřednostnil páchaní trestné činnosti. Žalovaný byl dále toho názoru, že případně hrozící nenahraditelná újma nemůže

ani způsobit nemožnost vydání rozhodnutí, neboť rozhodnutím správního orgánu I. stupně se již řeší neoprávněný pobyt žalobce zapříčiněný právě zrušením jeho trvalého pobytu na území ČR, přičemž i žalovaný je názoru, že rozhodnutí správního orgánu I. stupně, s ohledem na rodinný a soukromý život, je rozhodnutím přiměřeným.

K námitce týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu věci, nedostatečného množství podkladů a z toho vyplývajících nedostatečné posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalovaný uvedl, že v rámci řízení byl jednoznačně zjištěn neoprávněný pobyt žalobce, o kterém nemůžou být žádné pochybnosti. Žalobci bylo vydáno dne 18.9.2021 pod č.j. KRPA-245297-9/ČJ-2021-000022 rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím Ředitelství služby cizinecké policie č.j. CPR-30834-3/ČJ-2021-930310-V223 ze dne 22.2.2022 a následně i rozsudkem Krajského soudu v Plzni č.j. 16 A 6 /2022-53 ze dne 2.6.2022 (usnesením č.j. 16 A 6 /2022-34 ze dne 26.04.2022 zamítnut návrh na přiznání odkladného účinku žaloby). Žalobci byl na základě potvrzujícího rozhodnutí vydán výjezdní příkaz s platností do 24.4.2022. Do této doby však žalobce nevycestoval a dne 28.4.2022 se dostavil ke správnímu orgánu I. stupně k vyřešení vědomého neoprávněného pobytu. Současně správní orgán I. stupně zohlednil rodinné a soukromé vazby žalobce, na základě kterých, i přes opakované porušení právního předpisu v oblasti cizineckého zákona (nevycestování ve lhůtách stanovených rozhodnutím o zrušení povolení k trvalému pobytu a následně udělených tří výjezdních příkazů), překvalifikoval řízení o správním vyhoštění na řízení o povinnosti opustit území členských států EU. V rámci zjišťování skutečností k posouzení přiměřenosti byl správní orgán I. stupně de facto odkázán na vlastní zjištění, neboť žalobce společně s rodinnými příslušníky odmítli vypovídat a prostřednictvím zplnomocněného zástupce poskytli pouze obecné skutečnosti ohledně soukromých a rodinných vazeb, které již byly správnímu orgánu I. stupně známy. V tomto ohledu je žalovaný toho názoru, že ačkoli bylo předmětné řízení zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledával a opatroval důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch žalobce a kdo jiný, než právě žalobce, by měl správnímu orgánu I. stupně poskytnout komplexní informace ohledně své životní situace, které by podle něho měly zásadní vliv na průběh řízení a na konečné rozhodnutí. Je zejména na samotném žalobci, aby přesvědčivým způsobem prokázal skutečnosti svědčící v jeho prospěch, případně o tom nabídl důkazy. Lze pouze konstatovat, že cizinec, jemuž hrozí odloučení od svých rodinných příslušníků, by se měl ochrany svých práv aktivně domáhat tak, aby v řízení mohlo být zjištěno a prokázáno, že chráněná práva budou realizací rozhodnutí nepřiměřeně zasažena. V rámci posouzení přiměřenosti dopadů do rodinného a soukromého života je odvolací orgán toho názoru, že správní orgán I. stupně si v rámci možností zajistil dostatek podkladů pro posouzení přiměřenosti, přičemž dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí z pohledu zásahu do rodinného a soukromého života rozhodnutím přiměřeným, přičemž se hodnotícími kritérii nikterak neodchýlil od judikatury Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS), kterou žalobce ve svém odvolání argumentoval.

Žalovaný dále uvedl, že již samotné rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU je k cizincům příznivější, neboť oproti rozhodnutí o správním vyhoštění jim umožňuje nesplnit si uloženou povinnost (tedy opustit území) v případě, že ve stanovené době k vycestování si získají pobytové oprávnění. Žalovaný konstatoval, že možnost podání žádosti o pobytové oprávnění (ať již se jedná o reálnou nebo teoretickou možnost) není skutečností, která by odůvodňovala nevydání rozhodnutí, popřípadě zrušení vydaného rozhodnutí z důvodu nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života.

Žalobce pouze svým vlastním jednáním a konáním, které mělo za následek zrušení trvalého pobytu na území ČR a ukončení 20letého pobytu v ČR, ovlivnil budoucí život celé své rodiny a sám se připravil o možnost po propuštění sdílet společnou domácnost na území ČR. Upřednostnil páčání trestné činnosti nad rodinnými zájmy a musel tak přepokládat, že tato skutečnost bude mít negativní dopad do rodinného a soukromého života i po vykonání trestu odnětí svobody. Tou je ztráta pobytového oprávnění a dočasné odloučení od rodinných příslušníků, popřípadě rozhodnutí kde a jakým způsobem budou realizovat svůj rodinný život. Současně si měl být vědom skutečnosti, že páčáním trestné činnosti bude mít obtížnější postavení při žádosti o nové pobytové oprávnění, kdy záznam v rejstříku trestů je obligatorní

překážka k získání pobytového oprávnění dlouhodobějšího charakteru. Záznam v rejstříku trestů však neomezuje žalobce k podání žádosti o krátkodobé (turistické) vízum, které mu může být, při splnění podmínek zákona, vydáváno opakovaně do doby, než bude splňovat podmínky pro udělení dlouhodobého víza nebo oprávnění k pobytu. Navíc od 1.7.2023 jsou zastupitelské úřady povinny stanovit termín podání žádosti o oprávnění k pobytu do 30 dnů ode dne objednání termínu osobního podání žádosti v případech, kdy bylo cizinci vydáno rozhodnutí o povinnosti

opustit území členských států EU z důvodu, že by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života. Možnosti získání pobytového oprávnění jsou zcela jistě ztíženy, je však nutno podotknout, že výhradně z důvodu protiprávního jednání účastníka řízení, ale ne zcela vyloučeny. Absolutní nemožnost návratu do ČR podle názoru žalovaného v daném případě není.

Byť je syn žalobce studentem, dosáhl již plnoletosti a lze předpokládat, že se bude osamostatňovat. Žalovaný nechce jistou míru péče žalobce o syna zpochybňovat, ale vzhledem k tomu, že po celou dobu řízení žalobce neuvedl žádnou konkrétní skutečnost, která by potvrzovala jeho nezastupitelnou roli v péči o syna, resp. odmítl zcela vypovídat, konstatoval žalovaný, že se nejedná o takový zásah do této sféry, aby se jednalo o nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života účastníka řízení. Jelikož není v možnostech (bez součinnosti účastníka řízení) zjistit současné individuální skutečnosti rodinných vztahů, lze tedy pouze konstatovat, že do této sféry již bylo zasaženo výkonem trestu odnětí svobody, kdy žalobce ztratil výraznější vliv na chod rodiny a vývoj svého syna. Bylo to v období, kdy jeho syn byl ve věku 11 až 17 let, tedy v době, kdy syn potřeboval péči daleko intenzivněji, než tomu je v současné době, kdy je dospělý.

K námitce týkající se finančních prostředků určených na náklady vycestování žalovaný uvedl, že

žalobci byla uložena druhým výrokem rozhodnutí Odboru azylové a migrační politiky č.j. MV-61749-4/SO-2017 o zrušení trvalého pobytu, povinnost opustit území ČR již v roce 2017. Rodina žalobce tak měla dostatek času k zajištění finančních prostředků. Dále nelze odhlédnout od skutečnosti, že v předešlém řízení v roce 2021 (č.j. KRPA-245297/ČJ-2021-000022 – řešeno Krajským soudem v Plzni č.j. 16 A 6/2022) se dostavil žalobce ke správnímu orgánu I. stupně s úmyslem vycestovat s doložením rezervace letenky.

Žalovaný neshledal žádné skutečnosti, ani okolnosti, které by odůvodňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti žalobce na území ČR, přičemž žalobce aktuálně nedisponuje žádným pobytovým oprávněním a jedinou možností je požádat o nové pobytové oprávnění mimo území ČR. Dále žalovaný shrnul, že v rámci vedeného řízení nebylo zjištěno žádné pochybení, které by způsobovalo nezákonnost řízení či samotného rozhodnutí. Protiprávní jednání žalobce bylo prokázáno bez důvodných pochybností, přičemž realizované

dokazování vedlo ke zjištění stavu věci požadovaného ust. § 3 správního řádu. Lze tedy se správním orgánem I. stupně souhlasit, že za daného stavu došlo k naplnění předpokladů pro vydání rozhodnutí dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť učiněná zjištění odůvodňují závěr, že žalobce pobýval na území ČR od 25.4.2023 do 28.4.2023 bez platného oprávnění k pobytu. Správní orgán I. stupně současně v předmětném správním řízení postupoval v souladu s právními předpisy, a spisový materiál obsahuje dostatečné množství podkladů pro vydání rozhodnutí. I z hlediska správnosti lze napadené rozhodnutí označit za správní opatření odpovídající zjištěnému porušení zákona, okolnostem daného případu, za opatření postačující k nápravě vzniklého protiprávního stavu, i za opatření odpovídající zájmu sledovanému zákonem o pobytu cizinců. Současně se přijaté opatření nevymyká způsobu, jakým je rozhodováno v obdobných případech, a rozhodnutí tedy plně koresponduje i s ust. § 2 odst. 4 správního řádu. Správní orgán I. stupně se také dostatečným způsobem vypořádal s posouzením přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí, které odpovídají kritériím čl. 5 Směrnice. Žalovaný se závěry správního orgánu I. stupně, které byly v rozhodnutí prezentovány, plně ztotožnil a napadené rozhodnutí na základě výše uvedeného hodnotil jako vydané zcela v souladu s právními předpisy.

Ke změně výroku ohledně stanovení doby k vycestování z území členských států EU přistoupil žalovaný z důvodu novelizace zákona č. 326/1999 Sb. zákonem č. 173/2023 Sb., účinného od 1.7.2023, kdy čl. IV. bod 1 přechodných ustanovení je uvedeno: „Řízení podle zákona č. 326/1999 Sb. zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; v tomto řízení se však postupuje podle § 50 odst. 4, § 50a odst. 3 a § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“ Proto z důvodu změny územního vymezení a maximální délky doby k vycestování, musel žalovaný změnit územní působnost stanovené povinnosti a dobu určenou k vycestování, v souladu se zněním zákona o pobytu cizinců platného od 1.7.2023.

5. **Žalovaný dne 30.8.2023** ve svém vyjádření k žalobě nejprve uvedl, že se v napadeném rozhodnutí podrobně a přezkoumatelným způsobem vypořádal se všemi žalobními námitkami, neboť ty se ve svém obsahu shodují s námitkami v odvolacím řízení. Dále plně odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, kde se podrobně vyjádřil k celé věci a přezkoumatelným způsobem uvedl důvody, pro které bylo shledáno naplnění znaků skutkové podstaty ust. § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. V průběhu celého správního řízení nebylo zjištěno, že by se na žalobce mohlo pohlížet jako na rodinného příslušníka občana EU, popřípadě, že by žalobce podal žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Žalovaný dále uvedl, že i v případě získání právního statusu rodinného příslušníka z důvodu udělení občanství ČR synovi žalobce, není žalobce oprávněn k pobytu na území ČR v délce 3 měsíců od získání postavení rodinného příslušníka ve smyslu Směrnice. Směrnice v čl. 7 odst. 2 používá termíny „doprovází“ či „následuje“. Tyto termíny zcela jasně definují jednání rodinného příslušníka, který vstupuje na území členských států EU, nikoli již na území členských států EU pobývá a rodinným příslušníkem se stal v průběhu pobytu na území členských států EU. Právo pobývat na území členských států EU dle Směrnice přísluší pouze cizinci, který splňuje podmínky vstupu již v pozici rodinného příslušníka. Rodinnému příslušníkovi je tak garantováno právo pobývat zde po dobu 3 měsíců bez víza, a následně, pokud cizinec předpokládá, že na území členských států bude pobývat po dobu delší než 3 měsíce, je povinen v této době požádat o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného

příslušníka, což jednoznačně vyplývá z čl. 9 odst. 1 Směrnice a z ust. § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Oprávněnost pobytu na základě Směrnice se tak vztahuje pouze na cizince, kteří již jako rodinný příslušník občana EU na území členských států EU vstupují. Pokud se ovšem cizinec stal rodinným příslušníkem až na území členských států, je zde jasný předpoklad, že cizinec musel na území již pobývat na základě oprávněného pobytu (krátkodobého nebo dlouhodobého charakteru). V tomto případě se na cizince oprávněnost pobytu bez víza po dobu 3 měsíců nevztahuje, ale má možnost podat žádost o přechodný pobyt rodinného příslušníka v době, kdy je k tomu oprávněn, tedy v době povoleného pobytu na území členských států EU. V případě neoprávněně pobývajícího cizince, který by se stal rodinným příslušníkem občana EU, se oprávněnost pobytu dle Směrnice po dobu 3 měsíců netýká.

K námitce týkající se změny výroku ohledně stanovení doby k vycestování a rozšíření územního teritoria žalovaný uvedl, že je povinen řídit se platnými právními předpisy. V tomto případě musel aplikovat změny, které nastaly novelizací zákona o pobytu cizinců zákonem č. 173/2023 Sb. účinného od 1.7.2023. K výše uvedenému dále žalovaný uvedl, že se rozšířením jedná o státy, které sice nejsou členem EU, ale některé závazky vyplývající ze zakládajících smluv o vzniku EU (popřípadě další nedílných dohod) přijaly a tyto závazky plní. Jedním z těchto závazků jsou i pravidla volného pohybu osob a řešení problematiky neoprávněného pobytu občanů třetích zemí.

Na závěr žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že v odvolacím řízení postupoval v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu a ze své strany neshledal žádné porušení zákonných ustanovení, a proto navrhl zamítnutí žaloby.

6. **Ze zaslaného správního spisu** vedeného žalovaným v této věci vyplývá, že skutečnosti uvedené v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ze dne 19.7.2023 i ve vyjádření žalovaného ze dne 30.8.2023 odpovídají obsahu spisu. Podle doručanky z datové schránky bylo napadené rozhodnutí ze dne 19.7.2023 právnímu zástupci žalobce doručeno dne 24.7.2023.
7. **Podáním ze dne 15.9.2023** zástupce žalobce žádal o nařízení ústního jednání.
8. **Replikou ze dne 25.9.2023** žalobce reagoval na vyjádření žalovaného ze dne 30.8.2023 s tím, že ve zbytku v plném rozsahu odkazuje na písemné vyhotovení podané žaloby, na jejímž projednání i nadále trvá. Žalobce současně s podáním žaloby prokázal, že jeho syn učinil prohlášení o nabytí státního občanství ČR dne 4.4.2023, tedy s dostatečným předstihem (více než 3 měsíce) před vydáním napadeného rozhodnutí. Argumentace žalovaného ve vyjádření k podané žalobě tak pouze podporuje žalobcovu námitku o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu v řízení předcházejícím vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce v první řadě zdůraznil, že ČR přistoupila k zrovnoprávnění rodinných příslušníků statických státních občanů ČR s rodinnými příslušníky migrujících občanů EU nad rámec unijních požadavků (§ 15a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). V důsledku tohoto vnitrostátního dorovnání se unijní režim a související judikatura Soudního dvora EU k výkladu pobytové Směrnice uplatní i na čistě vnitrostátní situace, které na první pohled do působnosti pobytové směrnice nespádají (rozsudek NSS 10.3.2023, č. j. 4 Azs 6/2023-32, bod 33). Soudní dvůr Evropské unie ve svém rozsudku ze dne 25.7.2008, Metock, C-127/08, dovedl, že se pobytová Směrnice vztahuje taktéž na rodinné příslušníky občana EU, kteří do členského státu EU vstoupili nezávisle na občanovi EU a až tam získali postavení rodinného příslušníka nebo s tímto občanem EU založili rodinný život (body 93 – 94 rozsudku Soudního dvora

Evropské unie, obdobně ve vztahu k rodinným příslušníkům statických státních občanů ČR rozsudek NSS ze dne 24.3.2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26, bod 43). Následování či doprovázení občana EU tak není nezbytnou podmínkou pro vznik odvozeného práva rodinného příslušníka občana EU svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států EU, jak se mylně domnívá žalovaný. Žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 24.3.2023, č. j. 3 Azs 271/2022-26. Nezabýval-li se žalovaný zjištěním těchto skutečností, přestože je žalobce ve svém doplnění odvolání výslovně namítal, nemohl posoudit, zda je povinen při vydání napadeného rozhodnutí respektovat povinnosti jí vyplývající z pobytové Směrnice při navrácení rodinného příslušníka občana EU ani, zda žalobce v průběhu vedeného řízení o povinnosti opustit území členských států EU nenabyl oprávnění k pobytu či alespoň fikci pobytového oprávnění. Tímto postupem žalovaný dle názoru žalobce zatížil řízení předcházející vydání napadeného rozhodnutí závažnými vadami, které měly vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé.

9. **Žalovaný dne 16.10.2023** následně uvedl k prohlášení o nabytí státního občanství ČR učiněné dne 4.4.2023, že tato skutečnost je v předmětném řízení zcela irelevantní, neboť nikterak nezpochybňuje neoprávněný pobyt žalobce ve vytykaném období a současně nezpůsobuje oprávněnost pobytu v průběhu vedeného řízení, která by odůvodňovala zastavení předmětného řízení. Proto se správní orgán I. stupně a i žalovaný touto skutečností podrobně nezabývaly a pouze z procesní opatrnosti ověřovaly, zda syn žalobce nezískal státní občanství ČR. V tomto ohledu je však rozhodující, že to není skutečnost, která by měla jakýkoliv vliv na zjištěném skutkovém stavu věci, anebo mohla způsobit nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí. Navíc je otázkou, proč žalobce tento úkon sám správním orgánům po dobu celého řízení nesdělil, když je přesvědčen o jeho zásadní roli při posuzování skutkového stavu věci a ponechal si sdělení této skutečnosti až v rámci podané žaloby. Následně se žalovaný vyjádřil k jednotlivým rozsudkům NSS, na které žalobce odkázal ve své replice. Závěrem žalovaný uvedl, že ani jeden z výše uvedených rozsudků NSS se netýká možného získání statutu rodinného příslušníka občana ČR u občana třetí země, kterému bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU z důvodu neoprávněného pobytu, tudíž k projednávané věci jsou irelevantní.
10. **Žalobce dne 6.11.2023** v dalším vyjádření mimo jiné uvedl, že jeho syn učinil prohlášení o nabytí státního občanství ČR podle § 35 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen **zákon o státním občanství ČR**), před podáním této žaloby. Vytýká-li pak žalovaný žalobci, že v průběhu s ním vedeného řízení nesdělil správním orgánům záměr jeho syna učinit prohlášení o nabytí státního občanství ČR, nezakládá se toto tvrzení žalovaného na pravdě, jelikož z doplnění odvolání žalobce ze dne 27.3.2023 i vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí tento záměr bezpochyby vyplývá, přičemž samotné prohlášení o nabytí státního občanství ČR bylo synem žalobce učiněno teprve po podání vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí a doplnění odvolání (dne 4.4.2023), proto nemohlo být přílohou k podáním žalobce doloženo. Uvedené však nemění nic na tom, že se jednalo o řízení vedené z moci úřední, v němž byla hlavnímu účastníkovi řízení (žalobci) ve smyslu § 50 odst. 3 správního řádu ukládána povinnost a v němž je to právě správní orgán, kdo je povinen i bez návrhu zjistit všechny okolnosti ve prospěch i neprospěch toho, proti němuž je řízení vedeno. Učinění prohlášení o nabytí státního občanství ČR synem žalobce nelze ani považovat za irelevantní pro řízení o povinnosti opustit území členských států EU vedené s jeho otcem, jak tvrdí žalovaný, jelikož závěr o tom, že je žalobce rodinným příslušníkem občana EU podle § 15a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců by vedl k nutnosti aplikace pobytové

Směrnice na projednávanou věc, ale rovněž nutnosti ověření, zda nebyla žalobcem podána žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU podle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců opravňující jej ve smyslu § 87y odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců k pobytu na území ČR v průběhu vedeného řízení. Žalobce se rovněž neztotožňuje s právním názorem žalovaného, že by mu mohlo být právo pobytu na území ČR založeno teprve udělením víza nebo vydáním povolení k pobytu. Ustanovení § 87y odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců upravuje tzv. fikci pobytového oprávnění, která svědčí žadateli o vydání pobytového oprávnění již v průběhu řízení o jeho žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Její existence by byla obdobně jako vydané povolení k pobytu důvodem pro zastavení vedeného řízení o povinnosti opustit území členských států EU podle § 66 odst. 2 správního řádu, jelikož by odpadl důvod zahájení a dalšího vedení řízení o povinnosti opustit území členských států EU.

11. **Ústního jednání soudu konaného dne 14.12.2023** se zúčastnil pouze zástupce žalobce, který omluvil nepřítomnost žalobce, odkázal na podanou žalobu a závěrem navrhl, aby bylo žalobě plně vyhověno, napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu projednání a rozhodnutí, také bylo požadováno přiznání nákladů řízení.
12. Podle **§ 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.)**, soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy (dále jen **správní orgán**). Dle **§ 78 odst. 7 s.ř.s.** soud zamítne žalobu, není-li důvodná. Při přezkoumání napadeného rozhodnutí je soud povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.). Ve věcech rozhodnutí o povinnosti opustit území rozhoduje specializovaný samosoudce (**§ 31 odst. 2 s.ř.s.**).
13. Dle **§ 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců** „Rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, cizinci, který není držitelem platného oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění nebo pokud by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do jeho soukromého a rodinného života.“
14. Podle **§ 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců před novelou** „Policie v rozhodnutí podle odstavců 1 a 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, a to v rozmezí 7 až 60 dní. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.“
15. Dle **§ 50 odst. 3 zákona o pobytu cizinců po novele** „Policie v rozhodnutí podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 stanoví dobu k vycestování z území nebo z území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a to v rozmezí 7 až 30 dní, a v rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b) a c) v rozmezí 1 až 7 dní. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění cizince, začíná tato

doba běžet ode dne ukončení zajištění. Pokud je v průběhu doby k vycestování cizinec zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Požádá-li cizinec během doby k vycestování o stanovení nové doby k vycestování zejména z důvodu uvedených v § 174a odst. 2, policie, pokud shledá důvody pro stanovení nové doby k vycestování, vydá nové rozhodnutí podle § 101 správního řádu, ve kterém stanoví novou dobu k vycestování s ohledem na délku trvání uváděných důvodů; odvolání nemá odkladný účinek. Novou dobu k vycestování lze stanovit nejdéle na 180 dnů.“

16. Podle **§ 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců** „Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí“.
17. Podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení napadeného rozhodnutí. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s.r.s., a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.r.s.). Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Žalobce nejprve namítal, že žalovaný a správní orgán I. stupně nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Především se nezabývaly tím, zda syn žalobce již učinil prohlášení o nabytí státního občanství. K této námitce soud uvádí, že správní orgány dostatečně zjišťovaly skutkový stav.
19. NSS ve svém rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48 uvedl, že „Podle § 50 odst. 3 věty druhé správního řádu z roku 2004 v řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, je správní orgán povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena; toto ustanovení je tak ve vztahu k § 82 odst. 4 téhož zákona *lex specialis*. Má-li správní orgán povinnost zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena i bez návrhu (z logiky věci bez návrhu toho, komu má být povinnost uložena), nemůže se správní orgán ohledně návrhů takové osoby na provedení dalších důkazů současně dovolávat § 82 odst. 4 správního řádu (zásady koncentrace řízení).“
20. Na základě přezkumu spisového materiálu soud dospěl k závěru, že žalovaný i správní orgán I. stupně dostaly této své povinnosti. Oba správní orgány učinily dotazy v systému CIS na všechny účastníky správních řízení. Správní orgán I. stupně učinil tento dotaz na syna žalobce dne 21.11.2022, kdy zjistil, že syn žalobce je občanem třetího státu, tedy Vietnamu, s povolením k trvalému pobytu. Žalovaný pak učinil opakovaný dotaz na stav pobytu žalobcova syna, a to dne 6.6.2023, kdy ze systému CIS bylo zjištěno již výše uvedené. Pobytové oprávnění syna žalobce, tak zůstalo v době vydání rozhodnutí žalovaného od počátku řízení správního orgánu I. stupně nezměněné. Z toho důvodu má soud za to, že by bylo nadbytečné, aby žalovaný činil další dotazy týkající se pobytového oprávnění žalobcova syna, když ten v době vydání rozhodnutí měl pouze oprávnění k pobytu v podobě trvalého pobytu.
21. Dle **§ 37 zákona č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky)** „K nabytí státního občanství České republiky dochází dnem převzetí listiny o nabytí státního občanství České republiky, s výjimkou

prohlášení podle § 34, kdy se za den nabytí státního občanství České republiky považuje den vydání prvního dokladu proklašovatele prokazujícího státní občanství České republiky; tento den krajský úřad uvede do listiny o nabytí státního občanství České republiky jako den nabytí státního občanství České republiky.“ V případě učinění prohlášení o nabytí státního občanství ČR tedy nedochází k fikci nabytí občanství a proklašovatel nabývá občanství, dochází až v momentě převzetí listiny o nabytí státního občanství ČR.

22. Skutečnost, že syn žalobce během řízení učinil prohlášení o nabytí státního občanství ČR, je pro řízení o povinnosti opustit řízení irrelevantní, a to i přes skutečnost, že žalobce opakovaně argumentoval možností podání žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 87b společně s §87y odst. 1 a) zákona o pobytu cizinců. Soud však musí zopakovat, že ze správních spisů vyplynulo, že žalobce nebyl rodinným příslušníkem občana EU, tedy neměl právo žádat ani o výše uvedené povolení k přechodnému pobytu. Vzhledem k tomu by opět byly další dotazy žalovaného týkající se možnosti podání žádosti o povolení k přechodnému pobytu žalobce nadbytečné.
23. Soud si je vědom také možnosti fikce pobytu s podáním žádosti o výše uvedené povolení k přechodnému pobytu. K tomu se vyjádřil NSS např. v rozsudku ze dne 29.4.2021, č. j. 10 Azs 414/2020-41 *„Účelem fikce povoleného pobytu je totiž ochrana cizince po dobu, kdy se rozhoduje o jeho žádosti, konkrétně to, aby mohl do rozhodnutí o žádosti setrvat na území ČR. Na základě této ochrany ovšem nelze předjímat výsledek řízení o samotné žádosti. Fikci oprávněného pobytu nelze řádně zohlednit v dalších řízeních (cizinci ulehčuje situaci v tom, že mu umožňuje podat žádost na území ČR, a nenutí ho tak vycestovat za účelem podání žádosti na zastupitelském úřadu; § 69 odst. 5 až 7 zákona o pobytu cizinců). Fikce působí jen tak, jak fikce má působit. Vytváří podmínky, aby cizinec mohl na území ČR legálně setrvat do rozhodnutí o své žádosti. Fikce pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců tedy není skutečným povolením k pobytu. „Takový pobyt na území však – ač oprávněný – není kvalitativně zcela totožný s povolením k dlouhodobému pobytu samotným, neboť jeho smyslem je pouze vytvoření kontinuity mezi jednotlivými pobytovými tituly“ (viz rozsudky ze dne 29.3.2017, čj. 8 Azs 11/2017-32, bod 20, či ze dne 24.4.2019, čj. 6 Azs 36/2019-19, bod 17).“ Je však nutné zopakovat, že žalobce není rodinným účastníkem občana EU a nesplňuje tak požadavky pro povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU ve smyslu § 87b zákona o pobytu, ani nebylo během řízení zjištěno, že by o takové povolení žalobce žádal. Nelze pak spekulovat o nastání účinků fikce spojené s tímto úkonem, když žalobce takovýto úkon neučinil. Žalobce také nemůže požadovat po žalovaném, aby takovéto hypotetické úvahy vedl.*
24. Žalovaný tak v tomto ohledu řádně zjistil skutkový stav, když zjistil, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU. Soud tedy považuje tuto námitku žalobce za nedůvodnou.
25. Druhá námitka žalobce mířila do změny výroku. Žalobce má za to, že žalovaný nesprávně vykládá čl. IV odst. 1 části druhé zákona č. 173/2023, které stanovuje, že *„Řízení podle zákona č. 326/1999 Sb. zahájené přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona a do tohoto dne pravomocně neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; v tomto řízení se však postupuje podle § 50 odst. 4, § 50a odst. 3 a § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.“* Z tohoto přechodného ustanovení vyplývá, že řízení, která nebyly pravomocně skončena, se nadále posuzují dle zákona o pobytu cizinců v účinném znění přede dnem nabytí účinnosti novely zákona o pobytu cizinců. Zákonodárce však učinil z tohoto pravidla výjimky týkající se § 50 odst. 4, § 50a odst. 3

a § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců. Na tato ustanovení se dle tohoto přechodného ustanovení užíje znění zákona o pobytu cizinců ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely zákona o pobytu cizinců. Soud tedy shledává výklad a postup žalovaného za správný a v souladu se záměrem zákonodárce.

26. Dle **§ 90 odst. 3 správního řádu** „*Odvolací správní orgán nemůže změnit napadené rozhodnutí v neprospěch odvolatele, ledaže odvolání podal také jiný účastník, jehož zájmy nejsou shodné, anebo je napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem.*“
27. Soud si je vědom, že v tomto případě dochází k prolomení zásady *in peius*, vyjádřené v § 90 odst. 3 správního řádu, když doba k vycestování z území členských států EU, Islandské republiky, Lichtenštejnského knžství, Norského království a Švýcarské konfederace, byla zkrácena na 30 dní (původně 60 dní). Prolomení zásady zákazu *reformationis in peius* je však možné v případě, kdy odvolací orgán shledá, že napadené rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy nebo jiným veřejným zájmem. Za situace, kdy odvolací správní orgán zjistí, že rozhodnutí je v rozporu s právními předpisy, je upřednostňována zásada legality nad zásadou zákazu *reformationis in peius*.
28. K tomu se také vyjádřil NSS v rozsudku ze dne 23.1.2014, č. j. 2 Afs 67/2013-53 kde uvedl, že „*Průlom do zásady zákazu změny k horšímu odůvodněný rozporem s právními předpisy či s jiným veřejným zájmem (§ 90 odst. 3 správního řádu z roku 2004) je třeba i v oblasti správního trestání vykládat omezujícím způsobem. Znak „rozporu s právními předpisy“ není naplněn při každé konstatované aplikační nesprávnosti, ale musí jít o jednoznačný a příkrý rozpor s jednoznačnými ustanoveními zákona neumožňujícími výkladovou volnost či nedávajícími prostor k uvážení. Znak „jiného veřejného zájmu“ pak označuje bezesporu jiný veřejný zájem, než je některý ze zájmů, které jsou se správním trestáním spojeny vždy (například zájem na potrestání pachatele).*“ V posuzovaném případě, se jedná o příkrý rozpor s jednoznačným ustanovením zákona, a to s § 50a zákona o pobytu cizinců, který po novele stanovil maximální dobu k vycestování na 30 dní. Žalovaný tak přistoupil k uložení nové maximální výši doby vycestování. Z toho důvodu má soud za to, že žalovaný postupoval správně a v souladu se zákonem, proto shledal soud tuto námitku také za nedůvodnou.
29. Žalobce dále namítal skutečnost, že správní orgány neprovedly test proporcionality a přitom se nedostatečně vypořádaly s přiměřeností správních rozhodnutí. Soud k tomuto nejprve uvádí, že v daném případě není pochyb o tom, že žalobce není oprávněn pobývat na území ČR a dle správních orgánů nebyly dány podmínky pro uložení správního vyhoštění. Posuzovanou otázkou je, zda se správní orgány dostatečně vypořádaly s tím, zda bude či nebude žalobci uvedeným rozhodnutím nepřiměřeným způsobem zasaženo do soukromého nebo rodinného života a zda dané rozhodnutí je přiměřené.
30. V této věci lze konstatovat, že zákonodárce stanovil dva režimy, které lze mimo jiné odlišit svou přísností kladenou na cizince. Zatímco v rámci rozhodnutí o správním vyhoštění je obligatorně stanovena doba, po kterou cizinec nemůže vstoupit na území členských států EU, u uložení povinnosti opustit území tento zákaz stanoven není. Cizinec může nadále využívat dalších možností, díky nimž by mohl získat možnost oprávněného pobytu na území ČR. Správní vyhoštění tak zpravidla znamená přísnější postup a nepříznivější následky pro cizince, než je tomu u rozhodnutí o povinnosti opustit území.
31. Soud konstatuje, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je ve své podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince, který neoprávněně pobývá na území ČR, neboť s tímto typem rozhodnutí není spojen zákaz opětovného vstupu na území po určitou dobu, čili dopady do soukromého a rodinného života již ze své podstaty budou tedy méně intenzivní, než kdyby

se jednalo o správní vyhoštění (srov. rozsudek NSS ze dne 19.12.2018, č. j. 8 Azs 290/2018-27).

32. Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců nelze vydat, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. K tomuto závěru dospěl NSS v rozsudku ze dne 28.3.2017 č.j. 7 Azs 24/2017-29, v němž konstatoval, že „i v případě vydání rozhodnutí o ukončení pobytu cizince podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí podle § 174a téhož zákona. Daná sféra je pod ochranou základního práva na respektování soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Ustanovení § 50a zákona o pobytu cizinců transponuje do vnitrostátní úpravy čl. 6 odst. 1 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Její čl. 5 ukládá členským státům povinnost náležitě při jejím provádění zohlednit a) nejvlastnější zájem dítěte, b) rodinný život a c) zdravotní stav dotčeného státního příslušníka třetí země a dodržet zásadu nenavrácení“. NSS však ve svém rozhodnutí ze dne 16.5.2017 č.j. 6 Azs 11/2017-27 uvádí, že „práva vyplývající z čl. 8 Úmluvy však nejsou absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu. Judikatura ESLP v této souvislosti zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Ünner proti Nizozemsku, č. 46410/99, § 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, § 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, § 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou 6 Azs 11/2017 veřejného pořádku. (obdobně viz například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 – 89, publikovaný pod č. 1230/2007 Sb. NSS).“
33. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí i z rozhodnutí správního orgánu I. stupně je zřejmé, že se oba správní orgány vypořádaly s posuzováním zásahu do rodinného nebo soukromého života žalobce i přiměřenosti rozhodnutí dostatečně, proto jejich rozhodnutí nelze označit za nepřezkoumatelná. Správní orgány vzaly do úvahy délku pobytu žalobce na území, věk, zdravotní stav, rodinné a ekonomické poměry na území ČR, dále společenskou a kulturní integraci v ČR a intenzitu vazeb v zemi původu. Žalobce pobýval na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, jak uvedeno shora. Je v produktivním věku, není nezletilou, mladistvou nebo nezaopatřenou osobou, ani osobou v důchodovém věku, která potřebuje stálou péči, tzn., dokáže se sama o sebe postarat. S ohledem na to, že má žalobce na území manželku a zletilého syna, správní orgány opustily od správního vyhoštění, které by bylo z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života nepřiměřené, proto správní orgán I. stupně vydal rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států EU. Zdejší soud toto hodnocení správních orgánů považuje za zcela dostačující vypořádání jak s otázkou přiměřenosti rozhodnutí, tak ve vztahu k dopadu do soukromého a rodinného života žalobce.

34. Současně soud poukazuje, že k aplikovatelnosti institutu rozhodnutí o povinnosti opustit území ve smyslu § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců (dříve § 50a odst. 3 zákona o pobytu cizinců) lze také odkázat na rozsudek NSS ze dne 16.5.2017 č.j. 6 Azs 11/2017-25: „Rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců není spojeno s bezprostředním výkonem tohoto rozhodnutí, což je dalším znakem odlišujícím jej od rozhodnutí o správním vyhoštění. Za účelem výkonu povinnosti opustit území také nelze cizince zajistit dle zákona o pobytu cizinců. Z důvodové zprávy k novele zákona o pobytu cizinců č. 314/2015 Sb., kterou bylo uvedené ustanovení do zákona zakotveno, lze vyčíst úmysl zákonodárce stanovit povinnost opustit území v souladu s návratovou směrnicí i těm cizincům, kteří chtějí dobrovolně vycestovat a nejsou shledány důvody pro rozhodnutí o správním vyhoštění. Návratová směrnice totiž obecně ukládá povinnost rozhodnout o opuštění území v případech všech cizinců, kteří se neoprávněně nacházejí na území, kromě výjimek stanovených směrnicí.“ Vzhledem ke všemu shora uvedenému, ke zcela minimálnímu zásahu rozhodnutí o povinnosti opustit území do práv žalobce a jeho soukromého a rodinného života, jakož i jeho vazeb, soud uzavřel, že napadené rozhodnutí není nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, jakož ani nedošlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, proto ani tato námitka není důvodná.
35. Cizinci, kteří chtějí pobývat na území ČR, jsou povinni dodržovat povinnosti vyplývající ze zákona o pobytu cizinců a pokud tomu tak není, pak se vystavují riziku uložení správního vyhoštění či povinnosti opustit území ČR. Je proto na každém cizinci, aby si zabezpečil splnění podmínek k legálnímu pobytu na území. V opačném případě, kdy cizinec nedodržuje své povinnosti stanovené zákonem o pobytu cizinců a dopustí se protiprávního jednání, musí být srozuměn s tím, že mu může být uloženo správní vyhoštění, popř. uložena povinnost vycestovat z území bez stanovení zákazu pobytu.
36. Soud ze všech uvedených důvodů uzavřel, že s ohledem na porušování právních předpisů ze strany žalobce, jakož i na to, že mu nebyl uložen zákaz vstupu na území EU, žalobou napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod či čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, zvláště pak, když správní orgány zvolily velmi mírné opatření, a to toliko rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a odst. 2 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí pak z uvedených důvodů soud nepovažuje ani za nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Zájem nad dodržováním právních předpisů ČR tak v daném případě převáží nad právem na zachování soukromého a rodinného života žalobce.
37. Žalovaný v řízení postupoval zcela v souladu se správním řádem i zákonem o pobytu cizinců a zdejší soud se s jeho závěry v napadeném rozhodnutí zcela ztotožnil, neboť rozhodnutí nebylo shledáno nezákonným a v rozporu s namítanými ustanoveními zákona o pobytu cizinců a správního řádu. Podklady, které žalovaný obstaral v průběhu správního řízení, byly vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem dostačující a současně žalovaný své úvahy řádně a přezkoumatelně odůvodnil.
38. Vzhledem ke všem zjištěným skutečnostem soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 s.ř.s., dle něhož soud zamítne žalobu, není-li důvodná (**výrok I. rozsudku**), když žádnou z žalobních námitek soud neshledal důvodnou.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné

náklady řízení nevznikly, proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků řízení přiznána (**výrok II. rozsudku**).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. Jestliže kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost. (§ 12 odst. 1, § 102, § 104a, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 14. prosince 2023

JUDr. Alena Hocká v.r.
samosoudkyně